

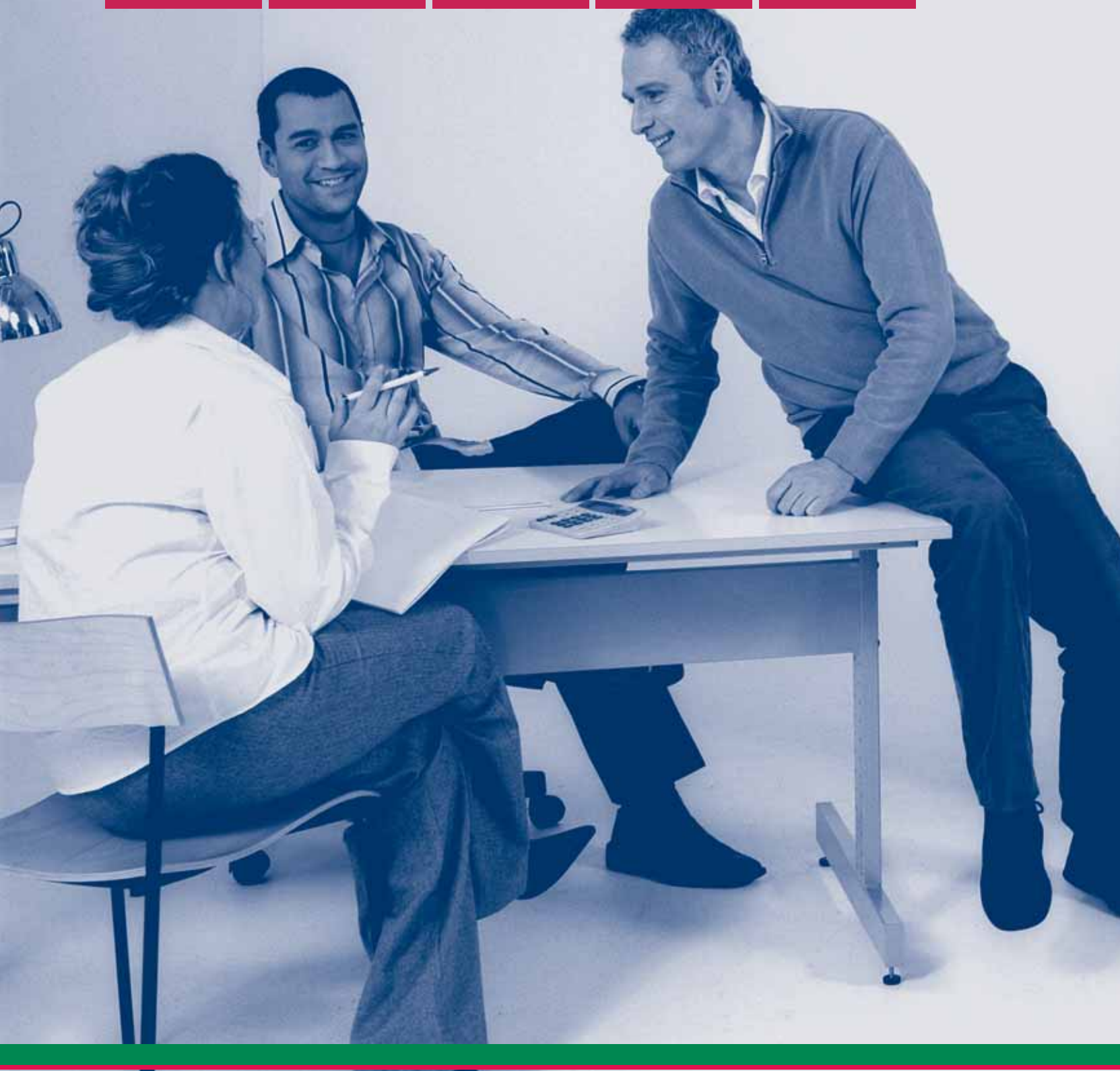
Jurister

Civilekonomer

Systemvetare

Personalvetare

Samhällsvetare

ARBETSMARKNADEN FÖR
JUSEKS UTBILDNINGSGRUPPER

Jusek

Innehållsförteckning

Arbetsmarknaden för Juseks utbildningsgrupper	2
Juseks medlemsgrupper har en hög sysselsättningsgrad	2
Juseks åsikter om utbildning och arbetsliv	3
Juseks utbildningsgrupper efter arbetsmarknadssektor	4
Män och kvinnor fördelar sig olika på sektorer	5
Jusekgrupper efter näringsgren på arbetsmarknaden	6
Sysselsättningen har ökat inom hela arbetsmarknaden	8
Examina ökar - men det senaste året endast på magisternivå	9
Rapport om arbetsmarknadsläget	10
Framtidsutsikter	12
Använda aggregat av näringsgrenar och utbildningsriktningar	13

Författare till denna skrift är direktör Göran Boldt, som är ansvarig vid Juseks kansli för arbetsmarknads- och utbildningspolitiska frågor. Källorna i rapporten är Juseks egna undersökningar och bearbetningar av SCB:s statistik samt specialkörningar från SCB:s sysselsättningsregister, RAMS.

Rapporten är producerad i oktober 2005- februari 2006.

Arbetsmarknaden för Juseks utbildningsgrupper

I detta häfte beskriver Jusek arbetsmarknaden för sina utbildningsgrupper och redovisar utvecklingen under de senaste tre åren. Rapporten bygger på ett faktamaterial baserat på förbundets egna undersökningar samt egna bearbetningar av SCB:s statistik och specialkörningar av SCB:s sysselsättningsregister, RAMS.

Rapporten är producerad under perioden oktober 2005 – februari 2006.

En beskrivning av det aktuella läget och en bedömning av situationen om fem år görs översiktligt i denna skrift och mera detaljerat i fem separata häften för jurister, civilekonomer, systemvetare, personalvetare och samhällsvetare. I ett ytterligare häfte redovisas olika delgrupper av beteendevetare och samhällsvetare. En närmare definition av de olika grupperna och näringsgrenarna redovisas i slutet av detta häfte.

Den 1 januari 2004 fanns i Sverige folkbokförda 214 879 personer i åldern 16-64 år med en juridisk, ekonomisk eller samhällsvetenskaplig utbildning. Av dessa förvärvsarbetade 177 746 personer eller 82,7 procent.

Juseks medlemsgrupper har en hög sysselsättningsgrad

Sysselsättningsgraden varierar mellan de olika utbildningsgrupperna:

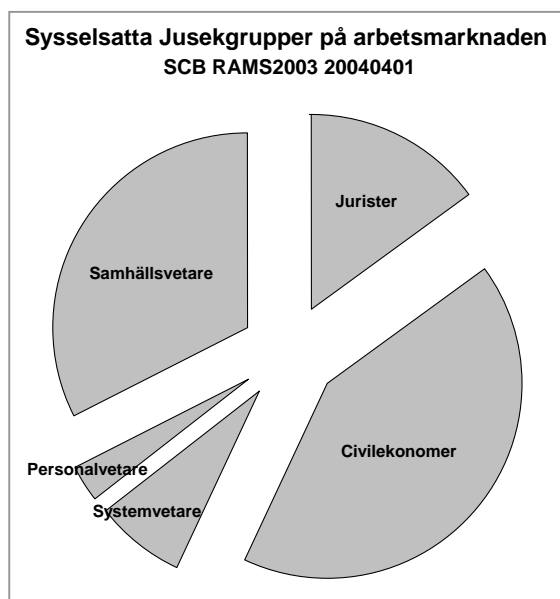
Av 32 413 jurister (17 590 män och 14 823 kvinnor) var sysselsättningsgraden 82,6 procent (84,7 för männen och 80,1 för kvinnorna).

Av 86 474 civilekonomer (48 633 män och 37 841 kvinnor) var sysselsättningsgraden 85,8 procent (86,1 för männen och 85,5 för kvinnorna).

Av 17 490 systemvetare (10 792 män och 6 698 kvinnor) var sysselsättningsgraden 78,3 procent (77,9 för männen och 78,8 för kvinnorna).

Av 6 325 personalvetare (1 736 män och 4 589 kvinnor) var sysselsättningsgraden 84,6 procent (86,0 för männen och 84,0 för kvinnorna).

Av 72 177 samhällsvetare (33 319 män och 38 858 kvinnor) var sysselsättningsgraden 79,9 procent (80,3 för männen och 79,6 för kvinnorna).

Juseks åsikter om utbildning och arbetsliv

Universitetens och högskolornas uppgift i samhället är att främja såväl ekonomisk tillväxt som kulturell utveckling. Utbildningsprogrammen inom de juridiska och samhällsvetenskapliga områdena måste utformas och dimensioneras med rimlig hänsyn till dessa båda uppgifter.

Dimensioneringen bör grundas på arbetsmarknadens långsiktiga behov och individernas efterfrågan på en viss utbildning, baserad på god information.

Juridik, ekonomi och samhällsvetenskap står för sakkunskap och metodkunskap som är nödvändig både för enskilda verksamheter som för samhället i dess helhet. Det är viktigt med en högt utbildad befolkning, men också att vi använder alla utbildade, som finns tillgängliga i landet, oavsett varifrån de härstammar.

En generell examen kräver både en bredd och en fördjupning i ett huvudämne. Endast en sådan grundutbildning ger en solid grund för ett yrkesverksamt liv i fyrtio år under ständig kompetensutveckling. Arbetstlivets krav fångas bäst upp av den enskilde studenten med stöd av en högskola, som har en utbyggd samverkan med närings- och arbetslivet.

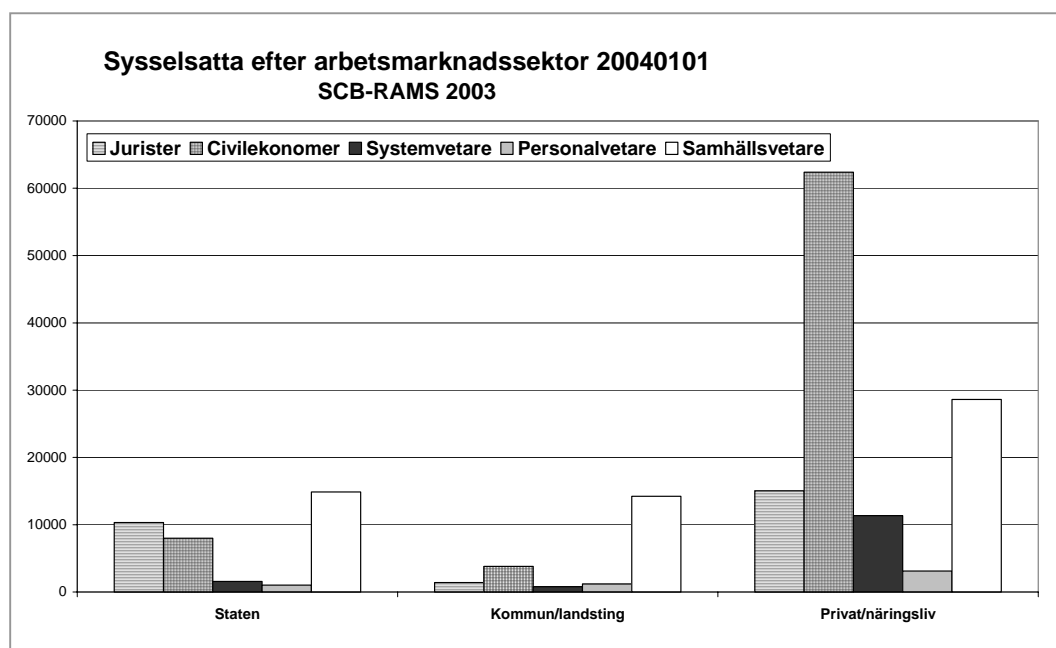
Genom utbildningen har man skaffat sig ett förhållningssätt till kunskap och en förmåga att möta förändringar såväl som att själv medverka till förändringar på arbetsmarknaden. Genom fördjupningen i ett huvudämne har man därutöver lärt sig en metod att lösa problem. En akademiker är således generell i sina uppgifter men specialist på en metod att lösa dem.

Juseks utbildningsgrupper efter arbetsmarknadssektor

Merparten av Jusekgrupperna återfinns numera på den privata sektorn. Det är en kraftig förändring i förhållande till situationen för trettio år sedan, då statliga myndigheter samt kommuner och landsting fortfarande dominerade. (Förbundets medlemmar fördelar sig ännu lika mellan sektorerna med en viss övervikt av de offentligt anställda.)

Den arbetsmarknadspolitiska kartan ser olika ut för medlemsgrupperna. Civilekonomerna har sin huvudsakliga sysselsättning inom privat sektor. Samhällsvetare, personalvetare och beteendevetare fördelar sig ungefär lika mellan offentlig och privat sektor.

Av förbundets medlemsgrupper dominerar samhällsvetare och beteendevetare inom kommuner och landsting. Systemvetarna finns till 85 procent på privat sektor. Majoriteten av juristerna har sin sysselsättning på den privata sektorn. Hälften av de statligt sysselsatta juristerna och ungefär lika många inom de privata advokatbyråerna eller sammanlagt 10.000 personer tillhör rättsväsendet.

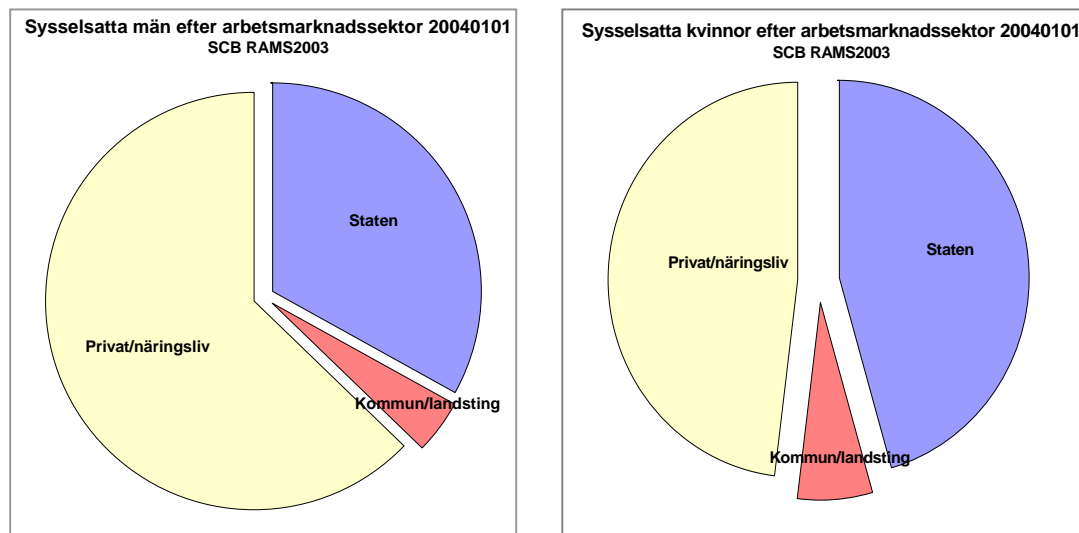

Män och kvinnor fördelar sig olika på sektorer

Tre fjärdedelar av männen eller 68 000 jobbar inom den privata sektorn. Bland de offentliganställda männen återfinns dubbelt så många inom statlig tjänst som inom kommuner och landsting.

Drygt varannan privatanställd man är civilekonom. 15 000 privatanställda män är samhällsvetare, 9 300 är jurister, knappt 7 200 är systemvetare och drygt 900 av privatanställda männen är personalvetare.

Två av tre kommunanställda män eller 5 100 är samhällsvetare och 1 700 är civilekonomer. I kommuner och landsting finns endast 650 jurister, 340 systemvetare och 250 personalvetare. Inom staten dominerar 6 600 manliga samhällsvetare medan juristerna är 4 900, civilekonomerna 4 000, systemvetarna 900 och personalvetarna 300.

52 000 kvinnor varav hälften civilekonomer finns inom privat sektor. Av drygt 30 000 kvinnor som jobbar inom offentlig sektor är hälften samhällsvetare – något fler inom kommuner och landsting än inom staten.

De knappt 12 000 kvinnliga juristerna fördelas lika mellan privat och offentlig sektor.

Av de drygt 5 000 kvinnliga systemvetarna arbetar merparten eller över 4 000 på den privata sektorn.

De kvinnliga personalvetarna finns till övervägande del – 2 200 – på den privata sektorn. Drygt 900 har tjänster inom kommunerna och 750 inom staten.

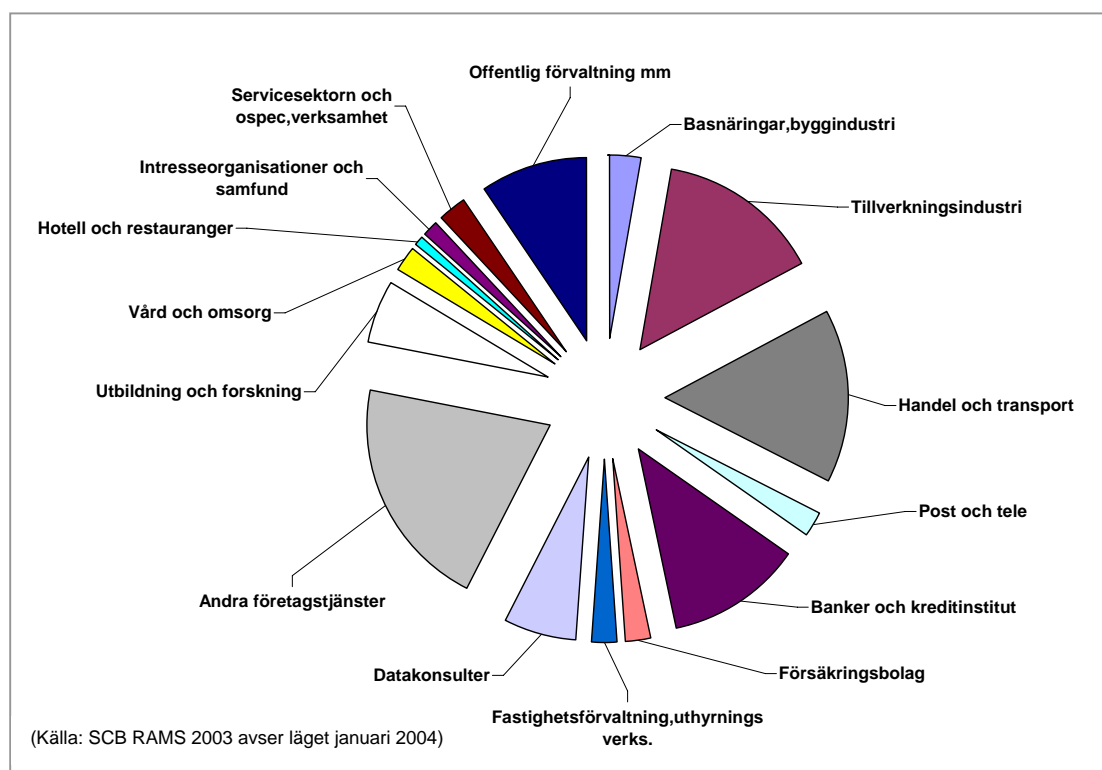
26 000 kvinnliga civilekonomer arbetar inom privat sektor och 3 900 återfinns i statlig tjänst medan 2 150 har anställningar inom kommuner och landsting.

Jusekgrupper efter näringsgren på arbetsmarknaden

Offentlig förvaltning och konsult- och uppdragssektorn sysselsätter närmare hälften av Juseks utbildningsgrupper. Inom offentlig förvaltning arbetar 72 procent hos staten, 22 procent hos kommuner och 5 procent inom landstingen.

Som konsult och med uppdragsverksamhet arbetar man inom näringsgrenarna Datakonsulter eller Andra företagstjänster.

De fyra områdena Utbildning och forskning, Tillverkningsindustrin, Handel och transport samt Banker och försäkringsbolag sysselsätter vardera 10 procent.

I tabellerna på nästa sida redovisas näringsgren efter kön och utbildningsgrupp.

Män	Utbildningsgrupp					
	Jurister	Civilekonomer	Systemvetare	Personalvetare	Samhällsvetare	Samtliga
Näringsgren						
Jord-,skogsbruk och fiske	44	184	24	3	131	386
Tillverkning och utvinning	556	6536	977	206	2467	10742
Energiproduktion och VA	50	461	34	5	177	727
Byggverksamhet	92	500	57	20	257	926
Handel	424	5105	654	136	1531	7850
Transport	234	1368	146	53	779	2580
Post och tele	132	934	214	27	396	1703
Banker och kreditinstitut	869	5065	268	59	1097	7358
Försäkringsbolag	641	920	113	25	427	2126
Fastighetsförvaltning,uthyrningsverks.	284	1023	66	17	534	1924
Datakonsulter	192	2938	3488	67	1367	8052
Företagstjänster, andra	4748	8668	703	277	3325	17721
Utbildning	391	1611	531	96	3155	5784
Forskning och utveckling	172	648	184	14	815	1833
Vård och omsorg	230	629	142	115	1847	2963
Hotell och restauranger	67	344	43	12	222	688
Intresseorganisationer och samfund	522	503	39	55	966	2085
Rekreation,kultur och sport	147	556	110	28	711	1552
Annan serviceverksamhet	65	47	4	2	33	151
Offentlig förvaltning mm	4829	3415	532	265	6090	15131
Ej specificerad verksamhet	212	420	80	11	433	1156
Samtliga förvärvsarbetande	14901	41875	8409	1493	26760	93438

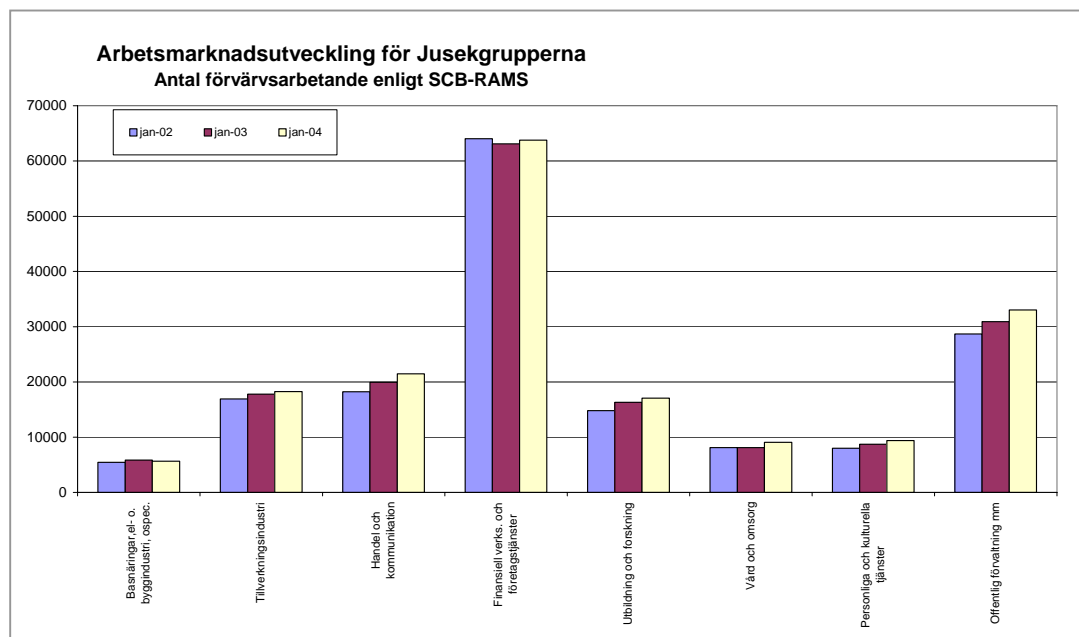
Kvinnor	Utbildningsgrupp					
	Jurister	Civilekonomer	Systemvetare	Personalvetare	Samhällsvetare	Samtliga
Näringsgren						
Jord-,skogsbruk och fiske	18	104	8	3	65	198
Tillverkning och utvinning	333	4305	663	458	1750	7509
Energiproduktion och VA	33	414	37	36	176	696
Byggverksamhet	37	364	14	38	197	650
Handel	330	3844	347	280	1513	6314
Transport	120	964	66	93	541	1784
Post och tele	70	730	140	48	260	1248
Banker och kreditinstitut	748	3723	235	135	873	5714
Försäkringsbolag	554	662	96	55	364	1731
Fastighetsförvaltning,uthyrningsverks.	149	714	57	46	373	1339
Datakonsulter	130	1816	1824	138	683	4591
Företagstjänster, andra	2360	6567	435	618	3260	13240
Utbildning	372	1444	388	350	5257	7811
Forskning och utveckling	174	438	71	44	919	1646
Vård och omsorg	372	971	215	472	4069	6099
Hotell och restauranger	50	335	43	34	299	761
Intresseorganisationer och samfund	435	477	46	119	1146	2223
Rekreation,kultur och sport	106	522	58	61	997	1744
Annan serviceverksamhet	71	43	6	5	71	196
Offentlig förvaltning mm	5329	3694	489	786	7617	17915
Ej specificerad verksamhet	95	214	40	36	514	899
Samtliga förvärvsarbetande	11886	32345	5278	3855	30944	84308

För närmare kommentarer hänvisas till broschyrerna för respektive utbildningsgrupp.

Sysselsättningen har ökat inom hela arbetsmarknaden

Under tvåårsperioden januari 2002 – januari 2004 har antalet sysselsatta ökat inom samtliga näringar. It-kraschen syns som en svacka under 2002 inom finansiell verksamhet och företagstjänster. Basnäringarna har en i princip oförändrad sysselsättning.

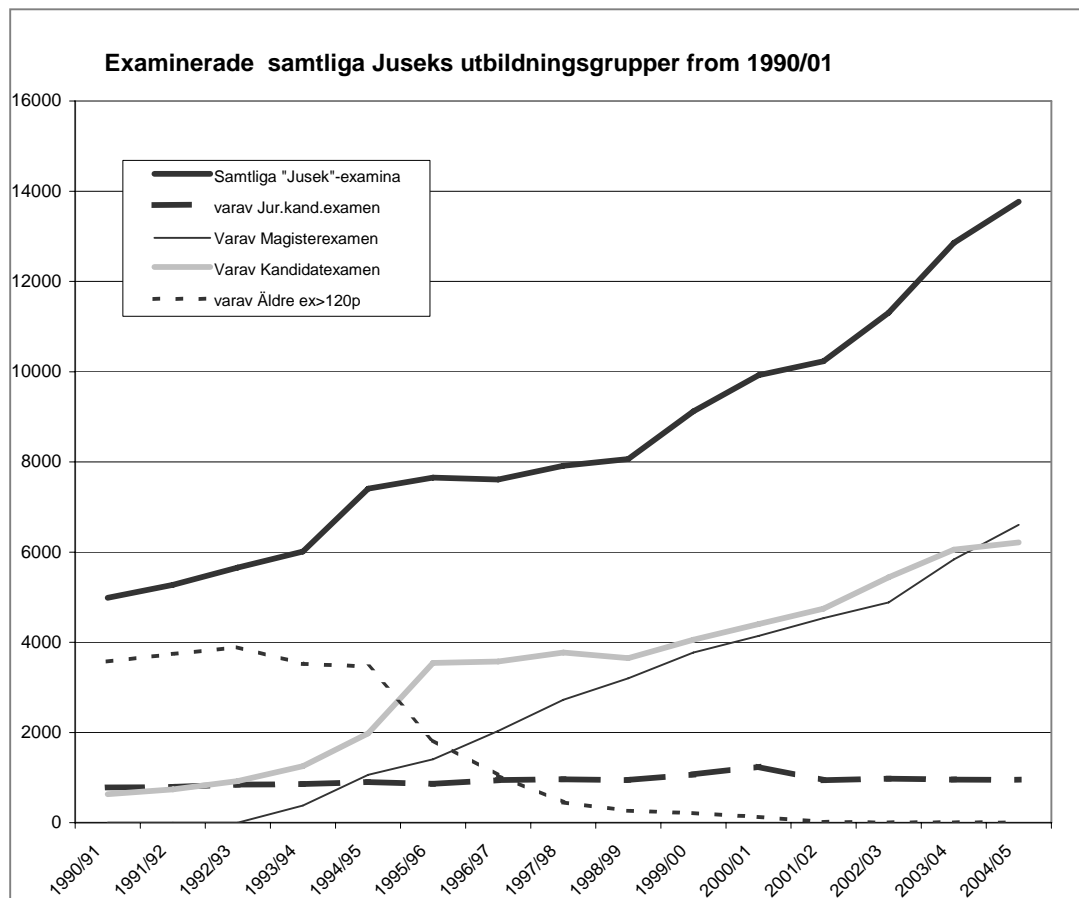
Med undantag för nästan en tredubbling av arbetslösheten för systemvetare ökade arbetslösheten med en drygt procentenhet för Juseks utbildningsgrupper under denna period. Efter januari 2004 har arbetslösheten ökat för personalvetare, legat relativt stilla för jurister, ekonomer och samhällsvetare samt minskat för systemvetare.

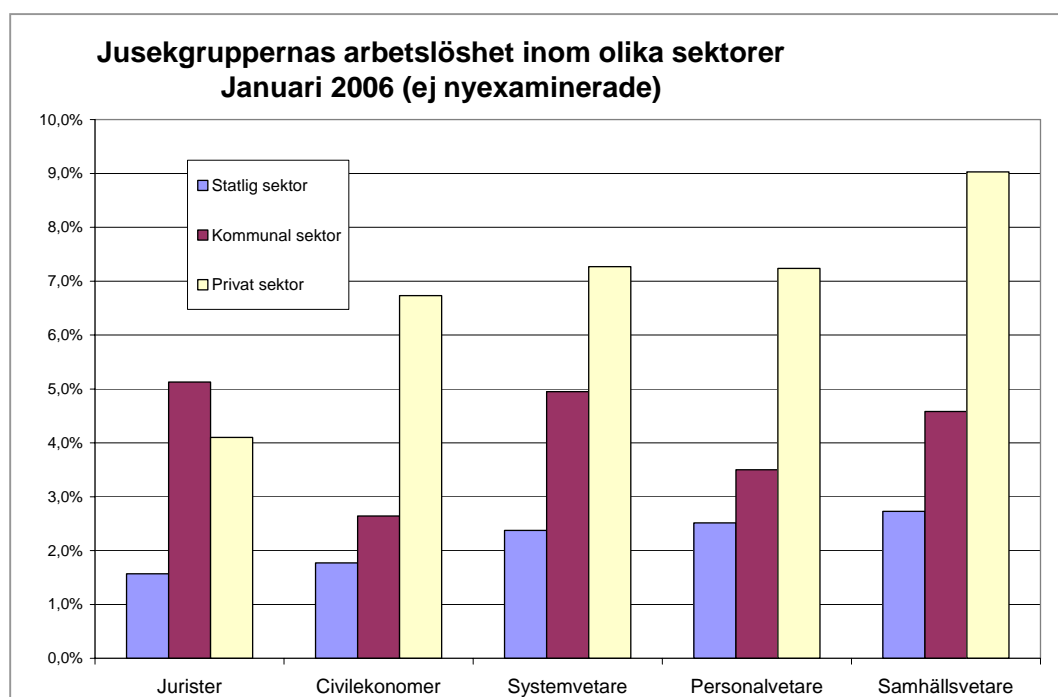
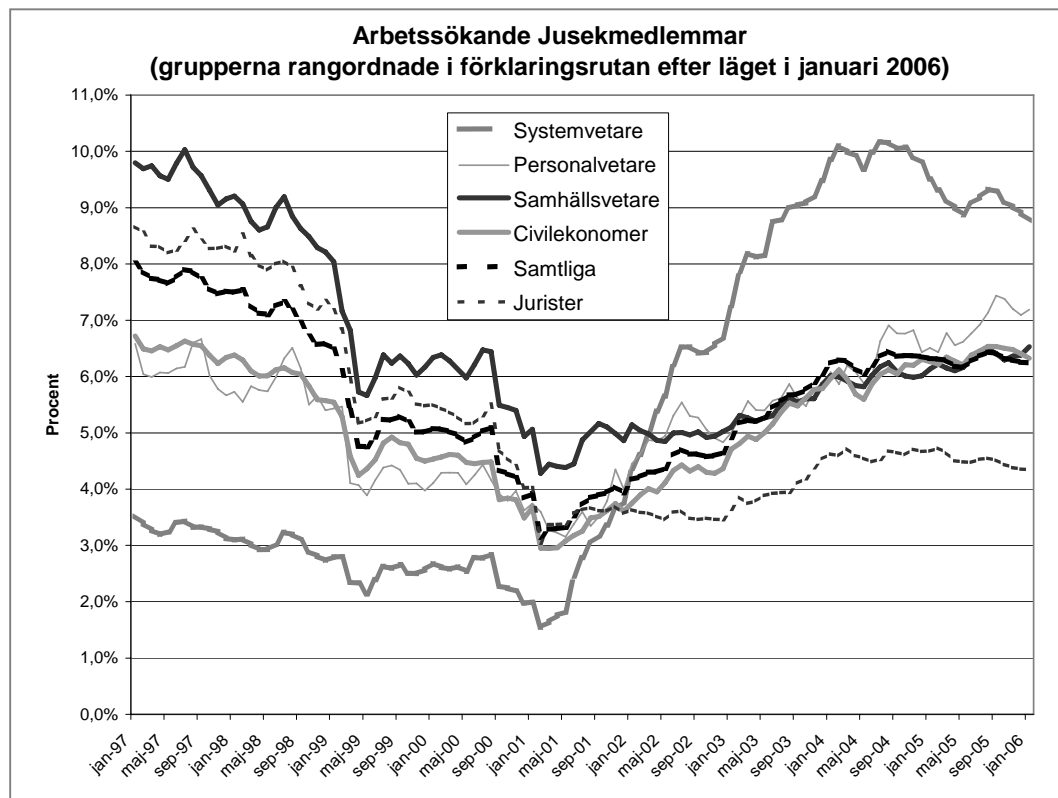
Examina ökar - men det senaste året endast på magisternivå

Läsåret 2001/02 avlades drygt 10.000 examina och under det senaste läsåret 2004/05 närmare 13.800 inom förbundets rekryteringsområde. De fördelas på ca 1351 jurister, 6659 ekonomer, 1481 systemvetare, 2790 personalvetare och beteendevetare samt 1488 samhällsvetare.

Källan är universitets- och högskoleregistret, som är ett levande register med bruttoredovisning. Individer kan ha tagit dubbla examina, vilket kan innebära en överskattning av examinerade sett över en längre period (maximalt cirka 10 procents avvikelse). Nivån av antal examina och antal individer under ett läsår torde vara relativt lika.

Rapport om arbetsmarknadsläget

Den totala arbetslösheten bland förbundens medlemmar är 6.2 %, 31 januari 2006. Av dessa har knappt hälften ersättning från akademikernas erkända arbetslöshetskassa, AEA. Övriga saknar ersättning eller har aktivitetsbidrag från Försäkringskassan.

Framtidsutsikter

Jurister

Läget idag - en arbetsmarknad med visst överskott.

Läget om fem år - en arbetsmarknad i balans med brist på erfarna jurister.

Ekonomer

Läget idag - en kärv arbetsmarknad med överskott.

Läget om fem år - en fortsatt kärv arbetsmarknad med överskott.

Systemvetare

Läget idag - en arbetsmarknad som präglas av överskott.

Läget om fem år - en arbetsmarknad som snabbt utvecklas mot en balanssituation och därefter en väntad bristsituation.

Personalvetare

Läget idag - en arbetsmarknad som präglas av överskott.

Läget om fem år - en utveckling mot en arbetsmarknad i balans om några år.

Samhällsvetare

Läget idag - en arbetsmarknad med fortsatt överskott.

Läget om fem år - en arbetsmarknad med fortsatt men mindre överskott.

Använda aggregat av näringsgrenar och utbildningsriktningar
 Rapporten bygger på data från SCB:s sysselsättningsregister RAMS. Individerna är indelade i förbundets fem utbildningsgrupper enligt nedanstående förteckning. SUN-koderna står för Svensk Utbildnings Nomenklatur, SUN2000.

Utbildningsgrupp	SUN-kod	Utbildningsinriktningar
Samhällsvetare	142z	Pedagogik
Samhällsvetare	310a	Beteendevetenskap, allmän utbildning
Samhällsvetare	310b	Samhällsvetenskap, allmän utbildning
Samhällsvetare	310x	Annan bred utbildning i samhälls- och beteendevetenskap
Samhällsvetare	311x	Annan utbildning i psykologi
Samhällsvetare	312a	Sociologi
Samhällsvetare	312b	Socialantropologi och etnologi
Samhällsvetare	312c	Kultur- och samhällsgeografi
Samhällsvetare	312x	Annan utbildning i sociologi, etnologi och kulturgeografi
Samhällsvetare	313z	Statsvetenskap
Civilekonomer	314z	Nationalekonomi och ekonomisk historia
Samhällsvetare	319z	Samhälls- och beteendevetenskap, övrig/ospec inriktning
Samhällsvetare	321b	Medie- och kommunikationsvetenskap
Civilekonomer	340a	Ekonomutbildning / företagsekonomi
Civilekonomer	340x	Annan bred utbildning i företagsekonomi, handel och administrativ utbildning
Civilekonomer	341z	Inköp, försäljning och distribution
Civilekonomer	342z	Marknadsföring
Civilekonomer	343z	Bank, försäkring och finansiering
Civilekonomer	344z	Redovisning och beskattning
Samhällsvetare	345a	Ledarskap, organisation och styrning
Samhällsvetare	345b	Administration och förvaltning
Personalvetare	345c	Personaladministration
Personalvetare	345x	Annan utbildning i ledning och administration
Jurister	380a	Juristutbildning (juris kand / motsvarande)
Jurister	380x	Annan utbildning i juridik och rättsvetenskap
Samhällsvetare	462z	Statistik
Systemvetare	480z	Data, allmän utbildning
Systemvetare	481a	Systemvetenskap och programvaruteknik
Systemvetare	481x	Annan utbildning inom datavetenskap och systemvetenskap
Systemvetare	489z	Data, övrig/ospecificerad utbildning

Näringsgrensindelningen bygger på Svensk Näringsgrensindelning, SNI2002. Den grova nivån (0-10) har för denna rapport kompletterats med en begränsad nivå enligt följande tabell.

Näringsgren	SNI-kod	Grov nivå/begränsad nivå
Basnäringar, byggindustri	1	Jordbruk, skogsbruk och fiske
Tillverkningsindustri	2	Tillverkning och utvinning
Basnäringar, byggindustri	3	Energiproduktion, vattenförsörjning och avfallshantering
Basnäringar, byggindustri	4	Byggverksamhet
Handel och transport	21	Handel med och service av motorfordon samt bensinstationer
Handel och transport	22	Parti- och agenturhandel
Handel och transport	23	Detaljhandel mm
Handel och transport	24	Transport och magasinering
Post och tele	25	Post och tele
Banker och kreditinstitut	26	Banker och andra kreditinstitut
Försäkringsbolag	27	Försäkringsbolag
Fastighetsförvaltning, uthyrningsverk.	28	Fastighetsbolag och fastighetsförvaltare
Fastighetsförvaltning, uthyrningsverk.	29	Uthyrningsfirmor
Datakonsulter	30	Datakonsulter och dataservicebyråer
Andra företagstjänster	31	Andra företagstjänster
Utbildning och forskning	32	Utbildning
Utbildning och forskning	33	Forskning och utveckling
Vård och omsorg	8	Vård och omsorg
Hotell och restauranger	38	Hotell och restauranger
Intresseorganisationer och samfund	39	Intresseorganisationer och religiösa samfund
Servicesektorn och ospec.verksamhet	40	Rekreation, kultur och sport
Servicesektorn och ospec.verksamhet	41	Annan serviceverksamhet
Offentlig förvaltning mm	10	Offentlig förvaltning mm
Servicesektorn och ospec.verksamhet	0	Ej specificerad verksamhet